

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

132. szám.

Pest, augusztus 16. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethető csak a kiadónál országosan Károlyi-korában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest aug. 16.

A képviselők házában a mai ülésben nagy dolgok történtek.

Mészáros Lázár hadügyminister az alföldre tett kirándulásából visszaérkezvén, fölvetett elvégre a katonai kiállítás rendelő törvényjavaslat.

Nevezetes ülés volt. A tanúság temérdek. Egy némely híres emberek magokat tökéletesen le-
verék, és moraliter ezerszer inkább letörpülének, mint Julius 22-dikén a maroknyi oppositio.

De kezdjük az elején.

A szokott előlegességek után Almási Pál jelentést tett az insbrucki küldöttség eljárásáról. — A király ismét megígérte hogy el fog jönni.

Ezután a szószékre a hadügyminister lépett. Ő most alulról jön, ott sok örvendetest látott, sokat okult, sokat tapasztalt. . . .

Hirdeti a ráczokon nyert háromrendbeli ütközetet, melly azonban közbevetőleg legyen mondva, nem valami komoly dolog. Egy kis puszkázás, s egy pár rácz elhullása, mellyel a ministerium a kétségbeeséssel küzdő kamarát felvidítani akarta.

Par hasárd, azonban a fogás nem sikerült. De halljuk tovább a hadügy-ministert.

Szóla kiterjeszkedett a dicsérgetésekre — Szentkirályi, Vukovics erélyes királyi biztosok. (Mi is azt hisszük.)

A sorkatonaság a köteleesség terén áll. —

Az önkényes-seregben hazafiai tűz és buzgalom. A nemzetörség, hiven teszi a szolgálatot van ugyan még bennök egy kis emberi gyarlóság, de ezt is nem sokára le fogják vetkezni, s

meg fognak állni, ha feléjük is röpülnek a süvöltő madarak. (Gondolatunk szerint így nevezik a vittes huszárok az agyu folyókat.)

Nagy dicséretet érdemelnek az aradi tüzérek.

A mi magát a hárszék illeti, a hadügy-minister előtt két terv állott, a rögtöni igen sok vérbe kerülő támadás, és a halogató rendszer, melly által kevesebb vérrel később biztosabban jutandunk győzelemhez.

A minister ez utóbbit választá.

Ezeket előre bocsátván szónok átmegegyen a napi rendre, a hon védelmére kiállítandó ujonczok iránti törvényjavaslatra; és nem bánja arat e tapsot vagy nem, de meggyőződését ayiban ki fogja mondani.

Ő régi katona, harmincz esztendeje húzza az igát, ennyi idő alatt leginkább ugyan az engedelmességet tanulta meg, de azért van lelkiismerete és meggyőződését senkinek alája nem rendeli. Nem bánja ne tessék a háznak az, mit ő mondani fog, de azt maga részéről nagy gyáva-ságnak hinné, ha azért bátran nem merne szólani.

Az új katonák kiállításában két rendszer áll előttünk. —

Először a magyar rendszer.

Ha a ház egy magyar hadsereg kiállítását fogja elrendelni, megvallja, hogy e kívánatnak a minister megfelelni nem lesz képes. Egy új rendszer előteremtése roppant munka, s azt mit századok bünei elrontottak, hirtelenében egy maga helyrehozni nem képes. Egy illy rendszerhez a legutolsó és legapróbb részletekig, számos évek, tudományosan kiképzett egyének, nyugodalmas és békés idők kívántatnak. Ezt most behozni kívánni képtelenség. — Ha valamit főzni akarunk jól kell megfőznünk, különben kőfőz lesz belőle. —

(A kőfőz szó megtette hatását.)

Második a jelen rendszer, ha tudni illik az ajánlott katonai ujonczokból a sorkatonaság hiányos zászlóaljai fognának kiegészítetni. Ezen rendszer már régen készen van, átment az életbe, s azért, hogy ott az embert frakba öltöztetik, németül comandirozzák, azon katonaság még is közéjük lő a magyarok ellenségeinek, s azokat legyőzi. Ő a magyar rendszert sem úgy mint magyar sem mint katona nem pártolja. Idővel igen, de most nem. Legkevésbé pártolja pedig úgy mint politikus. Hanem kívánsága az, hogy a sorkatonasági ezredek III. rendesen Magyarországon levő bataillonjai egészítessenek ki, a mi pedig sem marad, azokból alkottassék a regimentekhez IV-dik bataillon — maradjon meg a fehér frak, sárga fekete zászló, német comandó, mert bár mit mondjunk ezek ellen, ezen egyenruha, s ezen színek alatt a magyar katonaság hazánknek sok dicsőséget szerzett. —

Igy nyilatkozott Mészáros Lázár, miből az olvasó ha még eddig nem tökéletesen átálta, hogy hadügyministerünk testesül lelkestül radeczkiannus, s hogy az, ki helyzetünkről így gondolkozik, legidvolabbról sem alkalmos azon czélok kivitelére, a miket a nemzet már ezen kormánytól várt. Mészáros után Zaborszki Alajos lépett a szószékre.

. . . Orantem, quando concio tota fugit.

Bizony kiment a kamarából a követek java, s Luigi polgártársunk köszönetét érdemel, hogy épen oly hosszú ideig beszélt, míg egy jó havannait ki lehetett szívni.

A sessio csak Kubinyi Ferencz és Semberi Imre szónoklataik alatt szépedett meg.

Most felállott Batthyáni Lajos miniszterelnök. — A ház minden szegezugából: halljuk és halljuk! —

Batthyáni szólott. És maga magát tökéletesen elhelyeztette. —

Mióta a világ van, soha minister illyen parlamentararis nem volt. — Nem mintha ingerülten szólott volna, hanem mert egy fróztató eszmét mondott ki, melly ellenségeink kezében olthatlan faklyavilág lesz, mellyel e hazát lángba ichegett borítani.

A beszéd rövid volt. A Közönségben sfig fog negyven ötven sort elfoglalni, de mit kellett hal-lanunk. . .

Batthyáni Lajos arra merte figyelmeztetni a házat, hogy óvakodjék és vigyásson arra, a mit tesz, mert ha a ház egy kőn álló hadsereg eszméjét fogadta el, oly törvényt fog hozni, melylyet ő felsége a király nem fog erősíteni.

E mondat a házban leverő hatást tön: A táblabírák, kik e pillanatig a parlamentararis élet illusorius álmaiban szenderegének erőszakos kezé-
kel ébresztetének fel.

Ugy nyílt ki a táblabírópárt szemé pillája, hogy szinte pattogott mint a kukoricza, midőn a tűz felett pattogni kezd.

Minden jó lélek dicséri az urat, kiáltók szívünkben magunk is, és nem hittünk érzelmeinknek, midőn egy parlamentararis kormány fejtől; különösen a régi oppositio fejtől Batthyáni Lajostól e csodálatos beszédet hallottuk.

Hogyan? A király nem fogja megerősíteni azt, mit a nép képviselői az ország mentésére hasznosnak fognak találni.

Jól meggondolta-e őn Batthyáni Lajos, mi értelme lehet őn nyilatkozatának, ha azt minden következményeiben magyarogtatni akarjuk.

Őn nyilatkozata a parlamentararis élet alphas-ját lerombolja, őn szerint Magyarország 1848-ban semmit sem nyert, most is csak a régi állapotba maradtunk, s minthogy feltenni nem lehet, hogy a király maga ne erősítene meg azt, a mit a

a nép képviselői elébe terjesztének, azt kell hinnünk, hogy a bécsi burocracia ismét felemelte fejét, mi által a magyar képviselők háza újra csak petitions-landtag, s hogy Magyarország visszasett előbbeni helyzetébe, hogy még most is gyarmati helyzet és szolgaság a mi sorsunk, s hogy mi a királynak csak mostoha fiai vagyunk, hogy a király mindazon törvényeket, mellyek a magyar nemzetnek nagy előmenetelére, ha az az osztrák velünk ellenséges ministeriumnak tetszeni nem fog, megerősíteni soha sem fogja.

Köszönjük szépen az illy parlamentarizmus kormányt.

Batthyáni Lajos e szavával elfogadta, elismerte, s bevallotta, hogy mind azon keserőségek, mellyeket a radical párt nehányai a ministerium állítólagos függetlensége, felelőssége, sőt magyarsága felett elmondtak, tökéletesen, s a legszomorubbán igazak.

A király nem fogja megerősíteni a törvényt, mellyet a végképviselői a haza megmentése ügyében felterjesztének! Kinek áll ez inkább érdekében, mint épen magának a királynak. —

És ha nem erősíti meg —? Mi lesz belőle kérdi Magyarország első ministere. — Az, hogy a ministerium lemond, s a nép azt fogja tenni, mit ő felsége akar! . .

Hogyan! Ő felsége a törvényes országgyűlés ellenében a népet fogja fellázítani?

Fellázítani azzal, hogy ime magyarok: a ti képviselőitek azt akarják, hogy az országnak magyar katonája legyen, azt akarják, hogy a magyar katonának magyarul parancsoljanak, hogy a magyart a haza ellenségei elébe nemzeti zászlók vezessék. —

Ezen argumentumokkal fog ő felsége a nép között a pesti országgyűlés ellen fellépni? —

Difficile est satiram non scribere.

De hát mit mond az olvasó arra, hogy a multkor az olasz-ügy alkalmával, midőn az oppositio a népre hivatkozott, háromszáz ember dühösen állott fel, s kiáltá: ki beszél itt a nép nevében? A nép azt mondja a mit mi mondunk, a népnek választott képviselői!

Elnöke a ministeriumnak. Ha ezen argumentum, midőn önök mellett szolt, tetszett, tessék most is: különben azt mondjuk önökről, hogy úgy beszélnek, mint a ki a lovát eladta. Ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes.

És most itt van az ország előtt pusztá meztelességben a ministerelnök. —

Mondja meg az ország, midőn a követválasztások alkalmával a képviselőket ide küldötte, ministerialis jelölteket választván, illyennek hitte a mostani ministereket, mint a millyennek ők magokat ma mutatják?

Mondja meg az ország, illyennek hitte-e a ministeriumot mint a millyennek ma látszik, azon időben, midőn seregestül küldte ide a bizalomszavazó deputatioikat.

Ime arra, hogy a ministeriumban a bizalom megcsökkenjen, csak annyi kellett, hogy őket megismerjük.

A ministerek húzták halasztották az órát, mellyben nyilatkozniok kell. E mai nap fényes bizonyíték, hogy azoknak roppant igazságuk volt, kik a ministerialis politikát a nemzet ámitásának nevezték.

A nemzet azt hitte, hogy a kormány-tanács fauteuiljében ugyanazon bátor férfiak ülnek, kik egykor a pozsonyi gyűlések falóczáin, olly nagy liberalis hősök voltak.

Honores mutant mores. —

Batthyáni beszéde a legridegebb fiasco volt, egyetlen egy tetszésangot sem hallottunk.

Nyári Pál nagy hatással felelt a ministerelnöknek. Midőn azt mondá. Nem a nemzet van a királyért, hanem a király van a nemzetért, s hogy azon királyok kik a nemzeteknek zsarnokai, tanuljanak a historiából: a lelkesültség olly magas fokra hágott, hogy egy pillanatra a különben holt csendes karzatok is megfédkeztek magokról.

Az elnök őket rendre utasította. Ugy kell nekik, mert nem tapsoltak Batthyáinak.

Égve várjuk holnapra, mit teend Kossuth.

Pest aug. 16.

Sokszor tapasztalunk, hogy ha valaki valamely ügytelenséget mond s azt később — vagy saját belátása vagy pedig figyelmeztetés nyomán maga is helytelennek tartván — kimagyarázás által igyekszik jóvá tenni, helyreúttni: még sokkal ügyetlenebb dolgokat beszél s magát jobban belebonyolítja.

A mai ülés erre világos példa volt, s a ministerelnök nyilatkozata fenebbi szavaink valóságának legnagyobb illustratioja lehet mind azok előtt kik — mint mi is — a ministeri politikát czéltévesztettnek, élehetetlennek és veszélyeztethetőnek de azért bona fidei politikának tartják; mert azok kik a bona fidei is megtagadják a ministeri politikától — s pedig fájdalommal kell bevallanunk, hogy már több illyeszerű nyilatkozatokat hallottunk — azok a ministerelnök ma mondott szavait a magok malmaikra a legjogosabban használhaták.

A ministerelnök első nyilatkozatának értelme az, hogy a törvény alkotásában vigyázni kell arra is, ha valjon azt a felség megfogja-e erősíteni.

Ha a ministerium azt mondja: vigyázzatok, mert ha e záradékot kihagyjátok, lelépek, ezt értjük.

Ha a ministerelnök kijelenté, hogy ez vagy ama törvényjavaslatot nem akarja tárgyalatni, s ha tárgyalatit, megszünt ministerelnök lenni, — ezt is értjük.

De hogy a ministerium a nemzet akaratának törvényekbei kifolyását azon figyelmeztetéssel akarja gátolni, hogy azt a felség majdan nem fogja megerősíteni, ezt nem értjük.

Hát miért harezolánk, miért küszködünk mind eddig, ha a nemzet akaratjának törvénynyé változása ellen még most is akadályok vettetnek.

Hát miért ujongatánk függetlenségünk és önállásunk diadala felett, ha egyebet nem nyertünk, minthogy most már szószékből szórhatjuk a szónak értelmét fegyvereit, minthogy több embert hagynak együtt pár hóig évenként zajongani s a közös sérelmet egymás elleni kikelésékben enyhíteni: míg a nép szava pusztában hangzik el, s egy ember bona plairijétől függ azt respectálni vagy nem?

Bizony bizony, hasonló nyilatkozatot nem egy felelős minister, de egy felelősség nélküli staalkanzler sem tett soha, mert még ez utolsó is mindig azzal hitegeté a népet, hogy a nép ohajtása törvény.

Annival meglepőbb ez most az europai általános eszneforradalom és alkotmányos mozgalom közepette, most midőn olly annyira meggyőződhetünk, hogy a fejedelmek nem isten — hanem a nép kegyelméből léteznek.

De még különösebb volt hallani a ministerelnök másodszori felszólalásának azon szavait: mellyek szerint „vigyáznunk kell, hogy mellyik

részre fog állani a nép?” s a felelet rá, hogy „a nép a király részére fog állani.”

Ezt mondá a magyar felelős ministerelnök, s mondá a nélkül, hogy a háztól e szavakért mint nyelvbollásért történt bocsánatot kért volna, mondá a nélkül, hogy ama szavak roppant értelmének sulya alatt hangja elakadt volna.

Hát annyira vagyunk-e, hogy a nemzet képviselői s a koronás fejedelem két ellenkező uton járn állittatik-e maga a felelős minister által.

S ha két uton járunk, a miénk-e a rosza jogtalan ut, miképp attól kelljen félnünk, hogy a nép nem a mi részünkön hanem a fejedelem részén leend, melly a másik uton járn állittatik.

Hát a népképviselőt akarhat-e ollyat, mellyért a nép maga ellen az más ügye mellett keljen fel.

Hát oda jutottunk-e, miképp maga a minister tagadja meg azon elvet, hogy a nép és a felség érdeke egy és ugyanaz, s egyik sem áll a másikkal szemközt?

Istenünkre mondjuk, ennél inparlamentarisabb kifejezés nem egy minister, de egy képviselő száján sem jött ki soha, egy monarchiai országban sem.

Ha republicai irányu társulat zárt ülésében mondatnak volna ama szavak, akkor egy hangot sem emelnék ellenök, legfőlebb mint kába félelem kifolyását igyekeznek más nézetre vezérteni; de itt egy képviselői kamara nyílt ülésében s irányadasképpen egy törvényjavaslat feletti tárgyalásra, melly a trón jogait és a status formáját legkisebbé sem fenyegeti megtámadással, — itt, e helyen ama szavakat — mint czikkünk elején is mondok — egy ügyetlen első nyilatkozat által okozott zavarodásból kimenekülni akarás gondatlan szüleményének vagyunk hajlandók tekinteni, mert — mint hasonlag eleinte nyilvánítottunk — mi a kormánypolitikát csak rosznak, de bona fidei-nek tartjuk.

Ha nagyon ministeriellek lennénk, e szavak után igaz, hogy a szólóban kormányformáról doctrinánk egyik osztoját tekinthetük volna, s ekkor csak mint egy elsieltet és helyén kívüli figyelmeztetést fognók rendre utasítani: de miután meg vagyunk győződve, hogy a republica nem tartozik a ministerelnök vallásához — a kormány becsületességében egész és osztatlan hitünk kívántatik ahoz, hogy ama szavakat reactionariusoknak ne mondjuk.

Csernátóni.

Mákvirágok.

— Hivatalos bulletin a harczeréről Fabius Cunctator II. hadügyministertől: reggeli 4 óra: ágyudörgés hallatik; jele, hogy — lönek;

5 óra: az ágyuszó gyengébben hallatik; jele, hogy — tovább lönek;

6 óra: az ágyuzás ismét jobban hallik, jele, hogy ismét közelebb lönek.

7 óra: az ágyuszó nem hallatik többé; jele, hogy többé nem lönek.

Megjegyzendő hogy 6 óra tájban egy gomolyag füstöt is láttunk, s azt általános szorb szünnek lenni állítottuk meg.

10 óra: a füst egy meszeletlen kéményből felszálónak bizonyult, s tüzenél egy magyar menyecske káposztát főzött.

Egyébiránt dolgaink igen jól állanak, csak türelem, türelem és legtürelem.

Csernátóni.

A ministerium bár erősen disputálta, hogy politikában nem kell — sőt nem lehet elvet követni, — akaratlanul is elvhez ragaszkodik.

Elvhez vakon szorososan, rabmódra miként ha ahoz lánczolva volna.

Ezen elv semmit nem tevé, a rosszul tevé s mellékes antipathiák félelméből.

Illyen elv még eddig nem létezett; marcius óta kovácsolák táblabíró-politikából mindennek tetszeni akarás kalapácsával.

A stabilismust már ismerjük; hanem ennél amaz még sokkal gonoszabb.

Ez előbb, vagy később forradalmat szül, melyből fellobog a szabadság lángja — amaz tespedés merkurjával porlasztja szét a legjobb hitben alvó nemzet csontjait, s renyheség csaptatóján rabság farkasvermébe ejti.

És e szerencsétlen eljárás alapja a félvecselekvés s mindennek tetszeni akarás.

S bár meg van is írva, hogy mindennek tetszeni lehetetlen, tetszeni akarni ostobaság; — mi-ministeriumunk e nyomon indult — s oda vitt, honnan a tót deák azt kiabálná: ex profundis clamavi ad te domine!

Ott látjuk bujkálni ez elvet minden működésében, miket ugyan helyesen csak kísérleteknek nevezhetni, mert eredményök — legalább jó — nem volt; nem, épen e szerencsétlen elvnek miatta. —

Az osztrák kormányhatalmi viszonyainkban — a félvetevés s mindennek tetszeni akarás nyakunkra hozta a fatalisticus olaszügyi nyilatkozatot, s a német egy s két forintos bankjegyeket — mik nélkül szépen ellehetnének.

Az olaszügyi ominosus dolog: azzá lön, mert legyezetés gyarából került. Mind két félnek akartunk valamit adni, s egyiknek sem adtunk semmit, s azt is elvesztők a mink volt, szeplőtlen becsületünket. Tetszeni akartunk Bécsben és Párisban is. S most a bécsi lapok kigyót békát kiáltnak ránk miatta, s a francz lapok is keserű labdacokkal tractálnak, miket meg is érdemlünk pozdorja politikánk miatt. Így ültetett a legyezetés két szék közt földre bennünket.

A ringy rongy bankókkal detto megjártuk. Pénzügyministerünk — bár a német sógorok ellen szóval legnagyobbakat tud cserdíteni — bécsi collegáival koránt sem ad hominem bánt: pántlikán akarta őket tánczoltatni — s szép szavakban cajolirozott nekik; ők pedig használták az alkalmat, legalább egy pár száz ezer forintnyi ezüstöt kiloptak zsebünkből szemeten szedett hitvány bankóikért — s ekkor mieinktől megtagadták a hitelt.

S miért nem bocsátatott ki az a tiltó rendelet mindjárt azon bankók keletkezésekor míg még fényes huszasainkat beléjük nem fektetők? holott a ministerium akkor is szintugy tudta mint most, hogy érczalapjuk egy mákszem sincs? mert azon illusorius hitben élt, hogy bécsi collegáival még a colchisi gypjút hozza haza; melly szép álomból ugyan már most csunyául kiábrándult.

Mi régen megmondók, hogy illy fiaknak mint mi, olly mostoha anyát miatBécs, czirógatni soha nem illik.

Megmondtuk, hogy nem az azzali egyességtől, hanem épen ellenkezőleg azzali teljes megszabadásunktól függ ez ország jóléte.

És hogy ezen állítás nem maradt hypothes is, igazolja a következő.

Második felvonása ezen tetszési politikának volt a hadügy rendezése, mellyben a minister a

régi incarnált radeckianus német tiszteknek, sőt még a hofkriegerathnak is okvetlen tetszeni-féjébe vette.

De épen ezzel eljárszá bizalmát, s leforrázá nemes hevét a leendő magyar ujonczoknak.

Pedig ezekre lesz ám szükség, hogy belhékét szerezzünk, s nevünket tiszteltté tegyük Európában — amazokkal legfőlebb csak cserebogarázni lehet.

Ezen politica terme keserű gyümölcsöt a nemzetörökkeli fonák rendelkezésben.

Addig kereste mindenki kedvét a hadügyér most kimozdítás — majd otthon marasztás s visszautasítással, felezéssel válogatással, — hogy most már több helyütt azt mondják: nem megyünk az Istennek sem, mert csak a bolondját járatják velünk.

Az alvidéki lázadók elleni fellépésünkben is e legyezetési politica a legrutabbul cserben hagyott.

A rác s illyr mozgalmak kezdete keskeny patak volt, bokáig érő, átgorgható; s most rohanó ár, melly szerte dühüng e haza nagy részén, s mellynek gátat csak ezerek élével vehetünk.

Minap a zágrábi diák kraval, s a karloviczi conventiculum nem legjobb s jogosabb alkalmak voltak-e az egésznek kiirtására? és ekkor nem lobogtak volna ám föl hű polgártársak lakhelyeik s vagyonaik, nem hulltak volna el méltatlan csatákban jobbaink százai; csupán függött volna egy pár áruló, zsoldos emissarius, s ezek látása mint Mozes táborában felállított kigyó — meggyógyítandotta a pártoskodás viszketegétől népeinket.

És pedig a nemzet ellen pártot ütöttek vére csak kövérítendette szabadságunk földét — míg az ártatlan vér égbe kiált, s bosszút hoz azok fejére — kik azt kiontatni engedék.

A ministerium a meggyuladt tüze viz helyett olajat öntött — olajat a félvecselekvés s mindenféle ellenkező érdekek félénk kimélése által, mert engedett időt, hogy a dühítő méreg gonosz lázító szájából az egész fajra elragadjon.

Kivánta megnyerni Jellasicsot, jámbor pástorként megtéríteni eltévelyedett juhokat, s nem vevé észre, hogy farkasokkal van dolga.

Illy kisszerű engedékeny politikával nyult e roppant honyodalomhoz — kávékalánnal akarta kitisztítani Augias istállóját.

Holott meg van írva a forradalom egy nagy emberének könyvében, miként engedni magánosnál nemeslelkűség — de kormányhat mindig gyöngeség, és mulasztási dűn.

És e legyezetési politica miatt jutottunk illy problematicus állásba, s jutandunk még tovább is — ha így megy dolgunk — oda hova a légy jut ősszel. . . .

Ó táblabírák, vegyétek elő szemüvegeiteket, s ha nem látjátok istenített ministereiteknek baklövéseit, fekdjete hasra, olvassátok a pragmatica sanctiot, s fejetekeket küldjétek czinkét fogni. —

Ha pedig meggyőződtek — quo fato — szavaink igazságáról, mondjátok meg nekik — tán tereátok jobban hallgatnak, vágják a törvénynek kemény tábláit e veszélyes aranybálványokhoz — és a nép szét riadand — ha az isteneit veszni látja, és megtér.

Mert a sok sympathia kereséssel majd úgy járnak mint a krähwinkler, ki fején levő sapkája keresésében annyira elmerült, — hogy azt igazán elvesztette.

Berkes.

Valamit Vácziáról.

A váczi szentszék megúván kebelbeli vizsgálódásait, valahára megyei tanácskozmányt hirdetett.

Ennél czifrább tanácskozmányt, mióta Isten az 1. augusztust teremté, a világ nem csudálhattott még Péterváran se.

A vaskalapú kanonoki kar a már dűledező papi aristocrazia épületének csarnokán, legkissebb irtozás nélkül megállván, a tekintéllyel megvásárolt, s bécsödített Vác kebelbeli papság szavazatával előlegesen biztosította magának az absolut hatalom további fentarthatására annyira kollendett többséget.

Igaz-e ez méltóságos, nagyságos, főtiszteleendő uraimék? No de ha igaz nem volna, mire való lett volna a 26 Vác városi pap? a 13 ingyen futó esperes mint kormány organumai? mire invitáltak a deficiensek eme pástori nyájából már kimustrált úrök? midőn e 41 szavazatok ellen úgy álltak az összes 13 megyei kerületek 26-ra átkozottan devalvált képviselői szavazatokkal, mint a puska nélküli szegény önkényes a hatalmas római sáncz ellen. No de ez csak hagyján, lépünk be a tanácskozási terembe.

Mellőzve azt: hogy egy fegyveres ör amugy nagyot lépett a kapuba, hogy a sine me de me zárt ajtóknál tartott tanácskozmányoktól az oda összegyűlt váczi laikusokat, mint Péter a bűnösöket igen fideliter vissza masiroztassa; — láttunk ott úrök basákat, alacsonylelkű hízolgókat, láttunk egy fiscusi óvással gyilkolni induló borzas töt embert, — hallottunk az aristocrazia padlására ledobott szuette fanaticus eszméktől háborított szónokokat, de láttunk egyszersmind loyalis szellemű képviselőket, kik nem rombolni, hanem építeni, nem pártokat alakítani, hanem korigényelte reformot tervezni, nem széneskedni, hanem meggyőződésüket nyíltan bevallani, kerületi utasításokat nem interpellálni, hanem minden áron védeni jötték.

Illy táborban jelentünk meg mi legtisztább szándékkal, minekelőtte követelvén az elnök szabad választását, titkos szavazást, s a képviselői rendszert haladó Vác kebelbeli papság szavazatástól elmozdítását. Amde erre az avas rendszerhez ragaszkodó pecsovics kormány megkondította a vészharangot, felállt egy magas szikár kanonok, Medgyesy a neve, s tagadó válasz után összehordván tornyát baranyát, végre ekkép fejez be düh-köpte apologiaját: „ki vélem nem tart anathema neki.“

Uram uram nagyságos Medgyesy uram! mit vétettek a kerületi képviselők, hogy anathemákkal fenyegeti őket? nem tudja-e ön, hogy a terrorismus s anathemák ideje lejárt? nem látja ön, hogy azon zsarnoki hatalom, mellyel magát nem rég a püspökkel identificálta? a képtalanon paczkázott, mellyel az alrendű papságnak átkát minden édes borai s pompásan terített asztala mellett lelkére stemplizta, csillaga martius 15-től fogva

elenyészett, s merjük kérdezni: a mohos Vatikán mellyik zugából hozta ki, micsoda gőz-forsponton szállította át e terembe azon anathemákat, melylyekből font kancsukájával agyon akarta sujtani a kerületi képviselőket, de mellyek jött uton fejére visszarepültek, mit vétett a mellette ülő Gasparik kanonok? kit székéről majd leütött, az eddig megelőgedésünkre eljáró tisztelt elnök, kit sovány hosszú kezeinek hadarázása közben majd nyakon csapott, a jó nagy prépost, ki ijedtében majd segre esett.

E fanaticus előadást sületlen takticával támogatta ama nem rég kanonokbörbe öltözött kulacskepű Herman, ki pecsovicus elveit minden héten Váczon kétszer tartatni szokott vásáron már rég eladhatta volna, ezt követték több rokonelvű esperesek Hoffman, Vexer, Szabó, ki ollójáról a rosdát sokkal jobban lenyalhatta volna, Rácskai ama nagyfejű esperes, ki évenként mondva csináltat kalapot, mellyben most is ugyancsak keresgette a kanonokat, de reájok nem akadt, ezeket spiczliky követték több transvesztált elvű kaplánok Fektergraduált Spiller Suhajda pápaszemű tanár Szalai eme paprika Jancsi féle tripla nemes ember, kitől azt vártuk volna, hogy lóhátról commandirozta volna a cortes sereget. —

Ezeknek, s több illyféle hősöknek sikerült az előre titkosan kiszámított majoritást a terembe bequártélyozni, minnek az lett eredménye; hogy k. kunsági s h. m. vásárhelyi két egyházkerület utasításánál fogva nem maradhatván meg e kortes tanácskozmányon, Isten hírével eltávozott; semmi áron többé illy tanácskozmányba részt nem veendő.

Szegény kerületek! hátra van nektek a fekete leves, mert a fenyegető vale után clamantest irnak majd a pecsovicus püspökökhez; kik minden bizonynyal vagy Medgyesy uramat küldik újra Romába egy pár tuczat anathemáért, vagy Spanyolországból a hamvaiban pihenő inquisitionis tribunált luftbalomon Vácra szállítják, vagy deputációt küldenek Jeruzsálembe ama sz. Péter oldaláról hullott vasbálcsekért, ha még megvolnának, vagy a ministeriumot rögtöni ítélőszék felállítására felriasztják. Isten neki fakeseszt.

Tobben.

Kassáról.
Szerkesztő!

Őn még nem hallotta azt az ujságot? még pedig nagy ujság — Pesten lakni, és illyesmit nem hallani! — Ujságíró lenni, s nem tudni, hogy Kassán, ebben a híres sz. kir. városban, a „spiesbürgerek“ főlaktanyájában, kereskedési minister

ur által a zsidók milly gyönyörűségesen vissz emancipáltattak!

Az itteni „löbliche magistrat“, szerkesztő! majd mind „schwarzgelb“, nem csoda tehát, ha a „sogenannte spiesbürgerek“ némelly része tökéletes egyetértésben áll velök, s soha, de mondhatom, soha összeütközésbe nem jönnek, mert egy húron pendálnak, egy kötélben függenek. Így tehát történt, hogy a czéhek megboszankodván, hogy a zsidók a törvény értelme szerint a czéhbe nem is állhatván, egy pethioval jarultak a „löbliche magistrat“hoz, melly szerint ők igen elégtel lennek, s rajtok azzal igazságtalanság követte tük el, ha a héber mesterember kész munkával kereskedék, nyílt boltokban azokat árulni merészli, következésképp ez törvényellenes dolog, melly a 15-dik martiussal meg nem fér.

Szerkesztő! mit mond ön ezen phariseusi stilhez?

Hallja csak mit válaszolt az érdemes tanács: „Ez az ipar s kereskedési miniszter ur ügye, mondák: meg kell neki írni, hogy mi mire sem mehetünk, hogy kravalltól félünk, s sok illyen rettenetes félelmet okozó argumentumokat tractáltak, hogy Klauzál minister csakugyan annyira megretent, hogy azonnal egy rendeletet bocsátott sz. kir. Kassa városába, hogy a zsidók boltjukat zárják be, s hogy kész munkákkal ne kereskedjenek!

Minister ur! mit csináljanak most így a zsidók a kész munkával? a szegény zsidó mesterember, melly számtalan év óta kinlódik, melly becsületesen kereste eddig kenyerét, önelmozdítása által megbuktattassék? becsületes elvesztésére kényszerítettessék? — És hol van minister ur! ama törvény, melly szerint a zsidók előlegesen, még volt jogaitól is megfosztassanak? Megijedt, vagy kravalltól félt minister ur?

Rosz katona ön minister ur!

Őn látja szerkesztő, millyen szép zsidó emancipatoria tett első lépés! képzelheti, hogy milly kecségtető lesz a második — hát még a harmadik?!

Thoman D.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálvány-utca 183. Ára $\frac{2}{3}$. — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

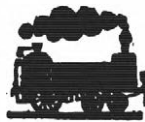
Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órakor.

„ „ tehervonat délben 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra 15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ „ 5 „ 30 „

Vácraól Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felolós szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.